

T.C.
YARGITAY
4.HUKUK DAİRESİ
Esas Karar
2006/12581 2007/15816

Dincer Efe
Diklatme

YARGITAY İLAMI

MAHKEMESİ : Şişli Asliye 3. Hukuk Hakimliği
TARİHİ : 28/07/2006
NOSU : 2006/53-2006/389
DAVACI : Turgut Kobaza ve diğerleri adlarına Avukat Hanifi Altaş
DAVALI : Ferit Orhan Pamuk adına Avukat Haluk İnanıcı

Davacı Turgut Kobaza ve diğerleri vekili Avukat Kemal Kerinçsiz tarafından, davalı Ferit Orhan Pamuk aleyhine 06/02/2006 gününde verilen dilekçe ile manevi tazminat istenmesi üzerine yapılan yargılama sonunda; Mahkemece davanın reddine dair verilen 28/07/2006 günlü kararın Yargıtay'da duruşmalı olarak incelenmesi davacılar vekili tarafından süresi içinde istenilmekle, daha önceden belirlenen 13/11/2007 duruşma günü için yapılan tebligat üzerine temyiz eden davacılar vekili Avukat Mustafa Yılmaz geldi, karşı taraftan davalı adına gelen olmadı. Açık duruşmaya başlandı. Süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve hazır bulunanın sözlü açıklaması dinlendikten sonra tarafa duruşmanın bittiği bildirildi. Dosyanın görüntülmesine geçildi. Tetkik hakimi tarafından hazırlanan rapor ile dosya içerisindeki kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü.

Dava, kişilik haklarına saldırı nedeniyle manevi tazminat istemine ilişkindir.

Davacılar vekili, davalının yabancı bir dergide yayımlanan röportajda; "30 bin Kürtü ve 1 milyon Ermeni'yi öldürdük. Türkiye'de hiç kimse bunu dile getirmeye cesaret edemiyor. Ben ediyorum." şeklinde beyanda bulunarak Türk Milletini ve atalarımızı katil ilan ettiğini, davalının iftiradan ibaret bu beyanının Türk Milletinin bütün fertlerini yurt dışında yabancı milletler karşısında zor duruma düşürdüğünü, Ermeni iddialarına güç kazandırdığını, bu beyanlarla birlikte Türk Milletinin dışarıda horlanma, dışlanma ve aşağılanma şeklinde davranışlara daha sıklıkla maruz kalmaya başladıklarını, birçok ülkede Ermeni iddiaları ile ilgili yasa tasarılarının kabul edilmeye başlandığını, Türk Milletinin bu iddialarla ilgili dış baskı ve tehdit ile karşılaştığını, davalının bu sözlerinin Türk Milletinin bütün fertlerine, tarihine, uluslararası ilişkilerine, menfaatlerine büyük darbe vurduğunu, fert olarak da büyük üzüntü duyulduğunu, şahsiyet haklarının ağır surette ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Davalı vekili ise müvekkilinin söylediği cümlelerin davacılar tarafından tahrif edildiğini, dergide yer alan ifadenin aynen "Burada 30 bin Kürt öldürüldü, 1 milyonda Ermeni ve neredeyse kimse bundan söz etmeye cesaret edemiyor" biçiminde olduğunu, cümlelerin özne içermediğini, davacıların aktif husumet ehliyeti bulunmadığını, hem tazminat hem de yayın isteminin doğru olmadığını, tazminat koşullarının oluşmadığını, Ermeni tehcirinin Osmanlı döneminde yaşandığını, müvekkilinin söylediği cümlelerin Osmanlı Devletinde olan bir olaya ilişkin kanaati olduğunu, düşünce özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini, ağır zarar koşulunun gerçekleşmediğini, Ermeni tehcirinin bir vakıa olduğunu, tarihi olayların tartışılmasına hiçbir sınır konulamayacağını, müvekkilinin kusuru bulunmadığını, davacıların bu eleştiriye katlanmak zorunda olduklarını, İstanbul Basın Savcılığı tarafından takipsizlik kararı verildiğini, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 10. maddesi uyarınca müvekkiline kusur izafe edilemeyeceğini savunarak davanın usul ve esas yönünden reddini istemiştir.

-2-

2006/12581-2007/15816

Mahkemece, davacıların salt Türk Milletinin bir ferdi olmaları nedeniyle yansıma yoluyla kişilik haklarına saldırı olduğunun kabulüne imkan bulunmadığı gerekçesiyle davanın aktif husumet yönünden reddine karar verilmiştir.

Dava, kişilik haklarına saldırı nedenine dayanmaktadır. Hukukumuzda kişilik haklarının tanımı yapılmamış ve bu hakkın hangi değerleri kapsadığı da açıklanmamıştır. Böylece kişilik haklarının diğer bir anlatımla şahsiyet haklarının nelerden ibaret olduğunun belirlenmesi ve sınırının çizilmesi uygulamaya yani yargıya bırakılmıştır. Gerek öğretide gerekse yargısal kararlarda kişisel değerlerin; fiziki, duygusal ve sosyal kişilik değerleri olarak belirlendiği, kişinin toplum içindeki mesleki kimliği şeref ve haysiyeti, özgürlüğü, vücut ve ruh bütünlüğü ve sağlığı, ırk din ve vatandaşlık gibi bağları kapsadığı kabul edilmektedir.

Anayasanın 66. maddesine göre "Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür." Kişilerin onur ve şerefleri gibi mensubu buldukları ve Anayasa ile çerçevesi belirlenmiş bir millete aidiyet duygularında yukarıdaki açıklamalar nazara alındığında; kişilik değerleri kapsamında ve hukuki koruma altındadır.

Davalı tarafından söylendiği iddia edilen sözlerin, davacıların vatandaşlık bağı ile bağlı oldukları Türk Milletine yönelik olması durumunda davacıların aktif dava ehliyetinin bulunduğu kabulü gerekir. Her ne kadar davalı, dava konusu sözlerinde özne bulunmadığını, savunmuş ise de mahkemece, sözlerin Türk Milletine yönelik olduğu benimsenmiş ancak davacıların salt Türk Milletinin ferdi olmaları nedeniyle aktif dava ehliyetlerinin bulunmadığı gerekçesiyle dava reddedilmiştir.

Şu durumda davacıların aktif dava ehliyetinin varlığının kabulü ile davanın esasının incelenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekir. Kişilik haklarına saldırının varlığının benimsenmesi durumunda MK.'nun 25. ve BK.'nun 49. maddesine göre ve ayrıca BK.'nun 49/3 maddedeki düzenlemede gözetilerek bir hüküm kurulmalıdır.

Yazılı şekilde davanın reddi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA** ve temyiz eden davacılar yararına takdir olunan 500,00 YTL duruşma avukatlık ücretinin davalıya yükletilmesine ve peşin alınan harcın istek halinde geri verilmesine 11/12/2007 gününde oyçokluğuyla karar verildi.